

ทุเรียนลูกผสมพันธุ์ กวก. จันทบุรี 4

ข้อมูลเมื่อวันที่ 25 ก.ย. 2564

ประวัติ

จากการศึกษาและผสมข้ามพันธุ์ทุเรียนเพื่อผลิตทุเรียนลูกผสมในอนาคต ซึ่งดำเนินการระหว่างธันวาคม พ.ศ.2528-กันยายน พ.ศ. 2533 ได้ทำการผสมข้ามพันธุ์โดยใช้พันธุ์พ่อพันธุ์แม่ที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 18 พันธุ์ (ตารางภาคผนวกที่ 1) เพื่อให้ได้ทุเรียนลูกผสมที่มีคุณภาพดี และมีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดและขยายช่วงการผลิต เช่น เป็นพันธุ์ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ในช่วงต้นฤดู กลางฤดู หรือปลายฤดู (early, moderate or late maturity) ซึ่งมีคุณภาพดี โดยใช้ ษะนี้ กานยาว หมอนทอง กระดุมทอง อีหนัก ทองยอนฉัตร และชมพูศรี เป็นแม่พันธุ์ผสมด้วยพ่อพันธุ์ต่าง ๆ ได้แก่ ษะนี้ กานยาว หมอนทอง กระดุมทอง กบพิกุลทอง กบสุวรรณ กบตาข่า พวงมณี อีลืบ กระดุมทอง นกหยิบ กระเทย ชมพูศรี ย่ามะหวาด ฝอยทอง กบหน้าศาล และกบแม่เต่า ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี และสวนเกษตรกรในจังหวัดจันทบุรี โดยได้ทำการผสมข้ามพันธุ์ทุเรียนแบบสลับพ่อแม่จำนวน 55 คู่ผสม ได้เมล็ดลูกผสมทั้งหมด 17,840 เมล็ด นำไปเพาะได้ต้นกลาลูกผสม 7,634 ต้น หลังจากนั้น ได้นำต้นกลาลูกผสมมากกว่า 2,743 ต้น ไปปลูกกลางแจ้งในระยะชิด 3x8 เมตร สวนต้นกลาลูกผสมอีก 333 ต้น ได้ทำการทาบกิ่งบนต้นต่อทุเรียนพันธุ์ษะนี้ที่ให้ผลผลิตแล้ว โดยได้ดำเนินการระหว่างปี 2531-2534 ที่แปลงทดลองพืชสวน ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ภายในพื้นที่ของสถานีทดลองยางทุ่งพล จังหวัดจันทบุรี และศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ต.ตะปอน อ.ขลุง จ.จันทบุรี

ต่อมา ได้มีการประเมินและคัดเลือกทุเรียนลูกผสมชั่วที่ 1 ระหว่างปี 2542-2544

โดยใช้ต้นทุเรียนลูกผสมที่ทาบกิ่งบนต้นต่อที่ให้ผลผลิตแล้ว และปลูกกลางแจ้งเริ่มออกดอกติดผลมากขึ้นจำนวน 193 ต้น จาก 19 คู่ผสม ในปี 2542 จำนวน 224 ต้น จาก 20 คู่ผสม ในปี 2543 จำนวน 326 ต้น จาก 21 คู่ผสม ในปี 2544

จึงได้ทำการศึกษาและคัดเลือกทุเรียนลูกผสมชั่วที่ 1 ดังกล่าว โดยทำการตรวจสอบคุณภาพของผลทุเรียนลูกผสม

เปรียบเทียบกับพันธุ์พ่อแม่อย่างน้อย 774 ผล ในปี 2542 705 ผล ในปี 2543 1,089 ผล ในปี 2544 ตามลำดับ (ภาพที่ 1, 2)

ทั้งลักษณะภายนอก ลักษณะภายใน และลักษณะทางการเกษตร จำนวน 26 ลักษณะ แต่เน้นเฉพาะลักษณะทางคุณภาพที่สำคัญ 5 ลักษณะ คือ น้ำหนักผล ความหนาเนื้อ เปอร์เซ็นต์เนื้อต่อผล คุณภาพในการรับประทาน และเปอร์เซ็นต์เมล็ดลีบ รวมทั้งอายุการเก็บเกี่ยว เปอร์เซ็นต์การติดผล และผลผลิต ผลจากการคัดเลือกได้ทุเรียนลูกที่มีคุณภาพดีเ็นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เป็นเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 2-3 ปี และได้เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้าในปัจจุบัน ทำให้ได้พันธุ์ทุเรียนลูกผสม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะใช้เป็นพันธุ์แนะนำต่อไป 3 พันธุ์แรก คือ ทุเรียนลูกผสม ICN x M 5-1-1 เป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่ษะนี้กับพันธุ์พ่อหมอนทอง, ICN 7-5-2-2

เป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่ษะนี้กับพ่อพวงมณี และ 10-251-8 เป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์แม่กานยาวกับพ่อษะนี้

ต่อมาได้ประเมินและคัดเลือกทุเรียนลูกผสมชั่วที่ 1 ระหว่างปี 2545-2553 ได้พันธุ์ลูกผสมซึ่งมีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์อีก 3 พันธุ์ เพื่อเสนอเป็นพันธุ์แนะนำต่อไป

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นทรงพุ่มรูปฉัตร พุ่มโปร่ง กิ่งแขนงห่าง เจริญเติบโตดี สูงประมาณ 10 เมตร ใบมีขนาดยาวและใหญ่ รูปทรงยาวเรียว (linear-oblong) ปลายใบเรียวแหลม และยาว (candate-acuminate) ขอบใบเรียบ ความกว้างเฉลี่ย 4.72 เซนติเมตร ความยาวเฉลี่ย 15.40 เซนติเมตร ดอก/ช่อดอกเกิดตามกิ่งแขนงใหญ่ เป็นช่อดอกแบบช่อเชิงลดหลั่น (corymb) ประกอบด้วย ดอกย่อยตั้งแต่ 1-30 ดอก เป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีขาวอมเหลือง มี 5 กลีบ เกสรตัวผู้ติดเป็นแผง (lobe) มี 5 แผง อยู่ตรงข้ามกับกลีบดอก แต่ละแผงมีก้านชูอับเรณูและอับเรณูอย่างละ 4-18 อัน รังไข่อยู่เหนือส่วนต่างๆ ของดอก (superior) มี 5 ห้อง ขนาดรังไข่ 0.50-0.70 เซนติเมตร ผลลักษณะรูปทรงกลมรีแบน ขนาดผลปานกลาง น้ำหนักผลอยู่ ระหว่าง 2.00 – 2.93 กิโลกรัม มีก้านผลยาว 6.56 เซนติเมตร ทรงผลค่อนข้างกลม (round) พู้นชัดเจน ร่องพูไม่ลึก หนามเล็ก สั้น ขอบหนามทั้งสองข้างโค้งเข้า (concave) ตรง (pointed) เนื้อหนูปานกลาง สีเหลืองสวยสม่ำเสมอ (YO 13B) รสชาติดี หวานมัน เนื้อเหนียวละเอียด ถึงแม่ปลิงหลุดแล้ว เนื้อคงสภาพได้นาน ไม่และ กลิ่นอ่อน เมล็ดเมล็ดยาวรี สีน้ำตาล มีความกว้าง 3.08 เซนติเมตร ยาว 4.81 เซนติเมตร เนื้อหนาเฉลี่ย 1.11 เซนติเมตร รสชาติดี เนื้อแห้ง เสนเ็นน้อย เมล็ดลีบอยู่ระหว่าง 19.37-38.33 เปอร์เซ็นต์

ชื่อพืชที่รับรอง

ทุเรียนลูกผสมพันธุ์ กวก. จันทบุรี 4

พื้นที่แนะนำ

เขตปลูกทุเรียนภาคตะวันออก เช่น จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง หรือภาคอื่น ๆ ที่มีสภาพภูมิอากาศใกล้เคียงกับภาคตะวันออก

ข้อควรระวัง/ข้อจำกัด

ควรระวังโรครากเน่าในทุเรียนด้วย

หน่วยงานเจ้าของพันธุ์

สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

วันที่รับรอง วัน/เดือน/ปี

14 พ.ย. 2556

ประเภทพันธุ์

พันธุ์แนะนำ

ลักษณะเด่น

- อายุเก็บเกี่ยวปานกลาง ตั้งแต่ 112-116 วัน หลังดอกบาน หรือเฉลี่ย 114 วัน (เฉลี่ย 5 ปี) โดยดอกบานช่วงปลายเดือนมกราคม และเก็บเกี่ยวได้ช่วงต้นเดือนพฤษภาคม
- การติดผลตั้งแต่ 2.80-16.30 เปอร์เซ็นต์ (เมื่อ 4 สัปดาห์) หลังดอกบาน หรือเฉลี่ยอยู่ที่ 9.55 เปอร์เซ็นต์ (เฉลี่ย 5 ปี)
- มีคุณภาพดีตามมาตรฐานคุณภาพทุเรียนของประเทศไทย พ.ศ. 2541 โดยลักษณะภายนอกมีพุ่มสมบูรณ์

เป็นลูกผสมระหว่างแม่พันธุ์กานยาวกับพ่อพันธุ์หมอนทอง มีลักษณะรูปทรงกลมรีแป้น ก้านผลยาว 6.56 เซนติเมตร น้ำหนักผล 2.36 กิโลกรัม ความหนาเปลือก 1.34 เซนติเมตร ความหนาเนื้อ 1.11 เซนติเมตร เปอร์เซ็นต์น้ำหนักเนื้อต่อน้ำหนักผลเท่ากับ 27.05 เปอร์เซ็นต์ เมล็ดสีน้ำตาล 28.76 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว 114 วัน ลักษณะดีเด่น คือ เนื้อสีเหลืองเข้ม (YO13B) รสชาติหวานมัน เนื้อเหนียวมาก ละเอียดยืด กลิ่นอ่อน